

mig dog foranlediget til at rette Lidt paa hans Betragtning angaaende denne Sag. Men lige saa Lidt som jeg vil indvirke paa det ærede Medlems Stemmegiining, lige saa Lidt vil jeg raade til, at Nogen følger Udvalget paa dette Punkt efter de Præmisser, som det ærede Medlem kom med. Jeg vil for mit Vedkommende tage Konsekventerne af det Forslag, som her foreligger; thi jeg tror neppe, at der gives noget Sted i Danmark med en saadan Berettigelse til en saadan Bevilling som netop Stedet Herning. En udstrakt Kreds, tyndt befolklet Egn, fattige Beboere, som have Lidt tilovers, ere ganske anderledes uheldigt stillede med at lade deres Børn faae den fornødne Undervisning end de, der bo i en tæt befolklet Egn paa Landet. Derfor tager jeg fuldt ud Konsekvensen deraf paa mig og er ogsaa med til at stemme mod Bevillinger af lignende Art, hvor Forholdene ere meget forskellige fra dem i Herning.

Det har været mig meget kjært at have denne lille Debat med den høitærede Minister. Vi bevilge her paa Budgettet — hvad der dog ikke fremtræder i Spidsen af Paragrafen — saa vidt jeg erindrer 7—800,000 Kr. Men jeg tør antage det for temmelig givet, at næsten Alt af det Beløb, Ministeren har at raade over, som ikke ligefrem er looforpligtet, anvender Ministeren saaledes, at, hvis vi vilde sigte det, vilde vi tælle meget faa politiske Meningsfæller blandt dem, som faae en eneste Dre af de 7—800,000 Kr., og jeg fortænkter ikke den høitærede Minister deri, thi det er gammel Vane. Naar man skulde bevilge Rejseunderstøttelse eller anden Understøttelse, har man væsentlig holdt sig til sine Egne, til dem, man har mest Tillid til, og da det er om trent det samme System, som har staaet ved Roret lige siden 1849, er det naturligt, at Alt, hvad der saaledes er bevilget, væsentlig er gaaet til denne Side og er blevet benyttet af disse Folk, af hvilke mange, efter først at have været opdragne væsentlig paa Statens Bekostning og derefter understøttede ekstra paa Statens Bekostning, have vendt, om ikke Kløerne, saa dog Pen og Mund mod Befolkningens Interesser. Det er Systemet, og det have vi godmodig fulgt ogsaa i de senere Aar. Vi have ikke slettet disse Beløb, vi have endogfaa forhøjet dem, som vi kunde rent ud have slettet, uagtet Risten viste det Særlyd, jeg omtalte. Vi have selv i de Tider, hvor vi fra vor Side have haft Magten til at negte saadanne Beløb, ikke taget politiske Hensyn, men ladet det gaa i den gamle Skure og fundet, at de enkelte Personer dog i disse Forhold helst ikke burde bøde for den Kalamitet, som var til Stede i politisk Henseende; men endnu har man dog aldrig hørt fremsætte denne Sætning, som har været udført i Pragis, paa en saa kras Maade — jeg vil ikke bruge et stærkere Udtryk, fordi det vil staa paa Grendsen af det parlamentariske Lillade-

lige — som vi have hørt idag fra den høitærede Minister, nemlig at han vil negte fattige Børn Udgang paa det vedkommende Sted til en forøget Undervisning, fordi det er en Mand, som ikke er hans politiske Meningsfælle, der træffer Foranstaltning dertil. Dette er fremat under en saa kras Form, at det i Grunden er mig en stor Fornøjelse at have givet Leilighed til at faae Ministeren til at fremsætte den Betragtning, hvorefter han leder sine Bevillinger i Almindelighed. Jeg tror, det kan opmuntre os noget med Hensyn til Behandlingen af disse Spørgsmaal, og jeg kan ikke negte, at det vilde være særdeles vel begrundet, om Folkethinget som Svar derpaa f. Ex. strøg Punkterne 3 og 4 under 6 a. og forskellige andre Poster, hvor vi give Ministeren Bevilling, for saa vidt han overhoved faar en Finantslov frem og kan anvende den Slags Bevillinger, hvortil der ikke er knyttet en bestemt ufravigelig Bestielse. Det skal jeg imidlertid henstille til Overveelse. Jeg vil ikke for Diebliffet stille Forslag i den Henseende, men jeg skal gjentage: Det er med stor Interesse, at jeg har hørt den høitærede Minister fremsætte den politiske Betragtning, som jeg vil sige, ganske vist ikke uden Undtagelser og uden Modifikation er fulgt, men som ganske vist i sin Almindelighed er fulgt og stiltiende godkjendt, men som dog ikke paa den Maade før har fundet sit Udtryk som nu af vor uforfærdede Modstander, den meget ærede Kirke- og Undervisningsminister. Er det Følgen af Gaarsdagens Svendelser, at den ærede Minister er bleven saa tapper over for dette Spørgsmaal, ja, saa ønsker jeg ham til Lykke.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet. (Fishes):

Den almindelige Skilbring, den ærede Ordfører her gav af den Maade, hvorpaa jeg skulde have anvendt de Penge, der staa til min Raadighed under mit Ministerium, afsiiser jeg som en værdig og utilbørlig Insinuation; og hvad det angaar, at den ærede Ordfører tillagde mig de Ord, at jeg skulde negte fattige Børn Undervisning af Hensyn til en politisk Modstander, da har jeg ikke sagt Noget, der paa nogen som helst Maade ligner det; ikke et Ord derom. Jeg har advaret mod, at Finantsudvalgets Medlemmer begjære for sig en Bevilling gennem Benyttelse af Finantsudvalgets Initiativ, og naar jeg gjør denne Fordring, er jeg i fuld Overensstemmelse med, hvad der har været fordret fra gammel Tid i den Henseende. Det har altid været anset for god Regel ikke at tilbyde Ministeren Noget, som han ikke begjærer, og det er en Skik, som det er særlig vigtigt at overholde, just naar det angaar Medlemmer, som have særlig Indflydelse paa Finantsloven og ere interesserede i den paagjældende Sag. Jeg siger altsaa, at de Ord, den ærede Ordfører tillagde mig, har jeg ikke brugt, ja, end ikke tænkt noget Saadant.